

שייניאבה קיבלה זכויות עירוניות בשנת 1676 וכבר מספר שנים מאוחר יותר התיישבה כאן קבוצה גדולה של יהודים. זמן קצר לאחר מכן הצבור היהודי הקים בית עלמין משלו כ-600 מטר צפונית מערבית לכיכר העיר, ברחוב ז'יילונה דהיום. הודות לתמיכתו של האציל בעלי העיר בשלהי המאה ה-17 ליהודים היה בית כנסת בנוי אבן. בשנת 1702 הצבור היהודי מנה כבר 46 משפחות וגדל עם הזמן. בשנת 1765 חיו בעיר 1045 יהודים.

במאה ה-18 חלה תקופת התפתחות מואצת של הקהילה היהודית בשייניאבה. במחצית הראשונה של המאה העיר הפכה למרכז חסידי חשוב. שמה של העיר הלך לפניו במיוחד בזכות הצדיק יחזקאל שרגא הלברשטם, בנו של חיים הלברשטם מסונץ', שהתיישב בשייניאבה ב-1856. הוא נקבר בשנת 1898 בבית העלמין המקומי, ומעל קברו הוקם אוהל.

למרות השריפה הגדולה של 1889 וההגירה של חלק מהציבור, הקהילה היהודית מנתה בשנת 1900 3263 יהודים. בשני העשורים שבין מלחמות העולם היהודים היוו כ-56 אחוזים מכלל תושבי העיר. מספרם גדל בסתיו 1939, כאשר שייניאבה נמצאה תחת הכיבוש הסובייטי והתיישבו כאן פליטים רבים שנסו מהשטחים הכבושים בידי הגרמנים.

ב-22 ביוני 1941 שייניאבה נכבשה בידי הגרמנים. אוהלו של הצדיק הלברשטם נחרב בשואה, וכל בית העלמין נהרס. במאי 1943 הגרמנים בצעו בבית העלמין הוצאה להורג של 600 יהודים שנותרו בעיר בתום מבצעי הגירוש. שנה מאוחר יותר גופותיהם של הקרבנות נשרפו, על מנת לטשטש את סימני הפשע.

בתום המלחמה בית העלמין נותר בעזובה והזנחה. למרות זאת, בשטח של 0,9 הקטר נשתמרו יותר מ-650–700 מצבות, שהעתיקה מביניהן מגיעה משנת 1686. מצבות רבות מעוטרות בעיטור עשיר במיוחד, הכיתובים נחרטו חריטה קמורה. חלק מהמצבות נושאות סימנים של פוליכרומיה. בשנת 1970 בית העלמין גודר ברשת ברזל, ובשטחו נערכו עבודות סדר. החלק המגודר כלל רק חלק שטח בית הקברות (0,68 הקטר). השטח הלא מגודר שימש לעיבוד שדות חקלאיים. בשנת 1978 שוחזר מחדש האוהל שעל קברו של הצדיק הלברשטם.

בשנת 1989 בית העלמין נרשם ברשימת האתרים לשימור תחת המספר A-830, בהחלטה מיום ה-18 בדצמבר 1989.

בראשית המאה ה-21 במסגרת הפרויקט "גדעונים" הגיעו לשייניאבה תלמידי ביה"ס "רעות" בירושלים. הם ערכו עבודות סדר בבית העלמין וכן ערכו רשימת מצאי של מצבות הנמצאות בשטחו. בגבולות היסטוריים הוקמה גדר חדשה. בשנת 2018 קבוצת נוער ישראלי צבעה את הכיתוב בחלק מן המצבות בצבע שחור ולבן. התצלומים מהעבודות וכן רשימת המצבות אפשר לראות בעמוד

האינטרנט <http://www.gidonim.com/galleries/galleries-2/cemeteries/seniawa-cemetery> [גישה ביום ה-12 בספטמבר 2020].